

A Zeneakadémia rekonstrukciója

A Zeneakadémia felújítása során, az alapok megerősítéstől az aranyozások, és a száz éves bársony függönyök restaurálásáig, az építéssel kapcsolatos szinte minden műszaki és művészeti problémára megoldást kellett adni. Ez csak a legkülönbözőbb szakterületek legkiválóbb mestereinek kiválasztásával és munkáik összehangolásával lehetséges. A 2003-ban elhatározott teljes felújítás célja, hogy a kiemelkedő jelentőségű épület megújuló régi értékei a huszonegyedik század követelményei szerint a lehető legjobban szolgálják a világhírű magyar zenei kultúrát, ezen belül a legmagasabb szintű oktatást és hangverseny életet. Ezért az épület meglévő térrendszerében e két fő funkció korszerű követelményeknek megfelelő működését közvetlenül kiszolgáló tereket kellett elhelyezni, megőrizve ezzel, a Zeneakadémia méltán kedvelt, és megszokott atmoszféráját. A koncertéletet és az oktatást kiszolgáló számos, nélkülözhetetlen tevékenység egy - lehetőleg a közelben lévő -, másik épületben kellett, hogy helyet kapjon.

Ahhoz, hogy a Liszt Ferenc téri épület kiemelkedő értékű nyilvános és a közönség által kevésbé ismert, de nem kevésbé értékes oktatási terei is jól működhessenek, az épületnek az e tereket körülölelő háttér tereit kellett és lehetett átalakítani. Ezek a pincészet, a tetőtér, a szomszéd ház tűzfala mellett lévő világító udvarok, és az épületnek a két udvara. A munkák jelentős részét tehát a „színfalak mögött” kellett és kell elvégezni, ami különleges kihívás a tervezők és építők számára. E háttér terek átalakításához néhány helyen el kell bontani az épület száz éves szerkezeteit is, mélyítettük és hasznosítottuk a pincét, beépítettük és átépítettük a tetőteret, lefedtük a két udvart melyek végeibe az új, kiszolgáló helyiségeket tartalmazó függőleges tornyok kerültek. Az átalakítások után az eredetinél majdnem 3000m²-rel nagyobb hasznos területen és térfogatban biztosíthatók a két fő funkció, a hangverseny élet és az oktatás működésének korszerű feltételei.

A kettős rendeltetésű épület tereit négy funkcionális alcsoportba osztottuk: közönségforgalmi terek, hangversenytermek, oktatási terek és kiszolgáló terek. Ezen belül az első két csoportot a nagy értékű belső díszítések kapcsolják össze, amelyek szerényebb eszközökkel, de egységes koncepció szerint az oktatási terekre és a berendezési tárgyakra is kiterjednek. Az első két alcsoport tereiben a belső burkolatokat, felületképzéseket, gazdag díszítéseket és berendezést kell helyreállítani illetve pótolni, rekonstruálni, és egyben biztosítani e terek megfelelő technikai kiszolgálását. A harmadik alcsoportba tartozó tantermeket, a zeneoktatás korszerű követelményei szerint korszerű úsztatott padlószervezetek, hang gátló válaszfalak és fafurnéros, rendszerben szerelt, egyedi tervezésű akusztikai burkolatok beépítésével az eredeti térrendszer megtartásával és illetve visszaállításával lehet kialakítani az épület főfalai között, a meglévő födémszerkezeteken..

- A Zeneakadémia közönségforgalmi terei a hangversenytermek befogadó képességéhez mérten kisebbek, mint a tizenkilencedik század második felében épült nagy hangversenytermeknél szokásos volt..A közönségforgalmi terek bővítésére a két udvar hasznosításával nyílt lehetőség. A Király utcai többszintes belső udvar földszintjén napközben az oktatást, este a nagytermet kiszolgáló büfé alakítottunk ki. A kisterem és a nagyterem közötti udvar lefedésével és a könyvtár fölött, az első emeleten kialakított használati szinttel, a kisteremhez külön is használható foyér-büfé teret terveztünk. Ez a tér nyújt lehetőséget kisebb rendezvények, fogadások megszervezésére is. A zavartalan kiszolgálást a Dohnányi utcai oldalon tervezett új lifttel való közvetlen kapcsolata biztosítja. Mindkét udvar padlójába járható üveg elemek készülnek, amelyek biztosítják a természetes fényhatást az alattuk lévő helyiségekben, a Király utcai oldalon a zenekari hangolóban, a Dohnányi utcai oldalon pedig a könyvtárban. A közönség számára új vizesblokkokat alakítottunk ki a pince szint Liszt Ferenc téri előcsarnok alatt lévő, az előcsarnokból közvetlenül megközelíthető középső részén.

- A nagyterem a Zeneakadémia legismertebb legdíszesebb, a művészek és a közönség által is nagyon szeretett belső tere. A felújítás célja a korszerű technikai háttér biztosítása mellett, a terem eredeti megjelenésének visszaállítása. Az archív képek és feltárások alapján rekonstruálható a falburkolatok eredeti színe és gazdag díszítésű mintázata. A csillárokat, a függönyözéseket és kárpitokat részben restaurálni kell, a hiányzó elemeket az eredeti anyagokkal azonos minőségű anyagból kell gyártani. A nagyterem Thonet rendszerű hajlított hátlapból és ülőlapból szerkesztett széksorai már nem eredetiek, a mai székeket a debreceni, hajlított bútorgyárban készítették az eredetivel közel megegyező kivitelben. A még néhány meglévő, 1907-ben készült szék segítségével a hiányzó felületminták és kötőelemek elkészíthetők, illetve az új igényeknek megfelelően módosíthatók. A nagyterem földszintjén a sortávolságot az eredeti 75 cm-ről a ma szokásos 90 cm-re növeljük, az ülőhelyek 48 cm-es szélességét pedig 55 cm-re bővítjük. Ezzel a nagyterem földszintjének befogadó képessége csökken, ami a légtérhez viszonyítva kedvező.

Az archív képek segítségével a kisteremben is rekonstruáljuk az eredeti díszítőfestést, a falburkolat hiányzó részeit, a színpadnyílást, a függönyözéseket és a két csillárt. A kisterem ablakait is Róth Miksa ólmozott üvegtáblái díszítik, a fokozott hanggátlását ezért itt a külső homlokzati ablakrétegnek kell biztosítani. Ezek a szerkezetek eredetivel megegyező osztással, tömített ütközésekkel, megfelelő hang gátló üvegezéssel újra lesznek gyártva. Visszaállítjuk a színpadot és a zsinórpaddalást, a kisterem így ismét alkalmassá válik kamaraoperák bemutatására, és a historikus opera előadások feltételei is biztosítottak lesznek.

- Az oktatás terei a Zeneakadémia külső, utcára néző épületszárnyaiban helyezkednek el.. A második emeleten rekonstruáljuk az un. operaterem kis színpadát, itt visszaállítható a díszítőfestés és a függönyözés is. A falakra új akusztikus burkolat kerül. A harmadik emeleten Dohnányi utcai szárnyon alakítottuk ki a kísérleti opera stúdió helyiségcsoportját. A IV. emeleten a Liszt Ferenc téri szárny közepén van a kupolaterem, amelynek két oldalán a jövőben a fúvósok és az ütösök tantermei kapnak helyet. A tantermeket új hanggátló falakkal választjuk el egymástól, a falak természetes fa felületű, rendszerben szerelhető, teremakusztikai követelmények szerint méretezett burkolatot kapnak. A tanterem eredeti abroncsos lámpáit az archív képek alapján, korszerű világítótestek alkalmazásával újra gyártjuk.. A Zeneakadémia folyosói visszakapják az archív felvételeken látható díszeket, a festett lábazatot, a bordűröket, keretezéseket és az ornamentális mintákat. A Zeneakadémia közlekedő tereinek padlóburkolata a huszadik század elején új anyagnak számító linóleum volt, amelyet az anyag gyors elhasználódása miatt már többször cseréltek. Ezért az eredeti szín és mintázat megtartásával a linóleumnál kopásállóbb terrazzo padlóburkolatot terveztünk.

- Az épület korszerű kiszolgáló tereinek kialakítása a tervezési munka egyik legfontosabb, legösszetettebb része volt. A Király utcai művészbejáróhoz szintben kapcsolódó új nagyméretű, hangszerek szállítására alkalmas lifttel az épület összes szintje elérhető. A melléklépcső helyén új, túlnyomással védett lépcsőház épült. A pincszinten, a pódium alatt, az egykori kazánház helyén, a pódiummal közvetlen kapcsolatban lévő kétszintes hangszerraktár kapott helyet. A kortárs hangversenytermekhez hasonlóan a budapesti Zeneakadémia is biztosítani szeretné a nagyterem többcélú használatának lehetőségét. A székeket a tervek szerint négyes csoportokban lehet majd mozgatni, és a nézőtéri szinten is megálló pódium emelővel a hangszer raktár mellett tervezett új, vasbeton szerkezetű székraktárban elhelyezni. Mindkét teremhez a korszerű igényeknek megfelelően biztosítani kellett az előadóművészek tereit is. A szólistáknak a földszinten saját vizesblokkal rendelkező öltözőket terveztünk. Az eredeti művész szoba megmarad. A kb. 180 fős zenekari és énekkari létszám részére 2 db férfi és 2db női átöltözőt és új hangolót biztosítottunk a Király utcai szárny és udvar pince szintjén. Az udvarokat lezáró új vertikális épületszárnyakban mindkét teremhez ügyelői helyet, a fellépő művészek számára várakozó teret, a kisteremhez hangolót, kamarazenekari és szólista

öltözőket helyeztünk el.,. Ezen a szinten helyeztük el a büfék raktárait a catering helyiségeit, a személyzeti öltözőket és a hulladéktárolót, a könyvraktárt további területtel bővítettük.